

Rektor anmodede det *humanistiske* Fakultets Promotor, Professor, Dr. phil. *Franz Blatt* om at træde frem for at promovere sit Fakultets Æresdoktorer.

Promotor henvendte sig først til Professor *Holger Pedersen*, som rejste sig og traadte frem:

Herr Professor Holger Pedersen!

Deres Navn som Sprogforsker er kendt og værdsat i hele den videnskabelige Verden. Faa andre i vor Samtid behersker som De den sammenlignende Sprogforskning. Lige bevandret i vor Sprog-æts Grænseegne og i dens centrale Omraader, har De gdet vægtige Bidrag til Udforskning af næsten alle indoeuropæiske Sprog. Deres store keltiske Grammatik er intet mindre end en Bedrift. Endnu i de sidste Aar har De kastet Lys over lidet kendte Tungemaal. For Lærdom og Tankestyrke vil De blive nævnet, saalænge Jordens Sprog er Genstand for historisk Studium. Blandt de Universiteter, der har haaret Dem til Æresdoktor, vil det jydsk Universitet ikke mangle.

Som Professor ved Københavns Universitet har De i afgørende Spørgsmaal lagt Deres Autoritet i Vægtskaalen til Gunst for Danmarks nye Universitet. Ved at skænke det humanistiske Fakultet en videnskabelig Bogsamling af stor Værdi har De paa synlig Maade mindet om, at ogsaa aandshistorisk Forskning har et materielt Behov.

I Beundring for Deres videnskabelige Gerning og i Taknemmelighed for Deres Fortjenester af Aarhus Universitet promoverer jeg paa det humanistiske Fakultets Vegne Professor *Holger Pedersen* til Æresdoktor i Filosofi ved Aarhus Universitet.

Derefter henvendte Promotor sig til Museumsdirektør *Peter Holm* og tiltalte ham med følgende Ord:

Herr Museumsdirektør Peter Holm!

Ud fra et dybtgående Kendskab til Fortidens danske Købstadsforhold har De skabt en Institution, som er enestående i sin Art. Det skildes Deres maaltbevidste Stræben, Deres Ildhu og Forhandlingssevne, at en enkelt velbevaret Renæssancebygning efterhaanden kom til at danne Kerne i en Fortidsby. Den saakaldte gamle By med sine Interiører fra det 16. til det 19. Aarhundrede, med sine systematiske Samlinger og Arkivalier er i Plan og Udformning Deres Værk: det bærer Vidne om Flid og Fantasi, det beundres i lige Grad af Historikere og Museumsfolk.

Den gamle By har haft og vil i stigende Grad saa Betydning for Studiet af ældre dansk Bykultur i alle dens Forgreninger. Dens Skaber og mangeartede Leder har indlagt sig saa store Fortjenester af vort Lands Kulturforskning, at Aarhus Universitet mener at burde yde hans Indsats den højeste videnskabelige Anerkendelse.

Paa det humanistiske Fakultets Vegne promoverer jeg derfor Museumsdirektør Peter Holm til Æresdoktor i Filosofi ved Aarhus Universitet.

Efter at Museumsdirektør Peter Holm havde modtaget sit Æresdoktordiplom rettede Promotor følgende Ord til Professor, til. dr. Curt Weibull:

Herr Professor Curt Weibull!

Kritisk Metode og friske Synspunkter præger Deres Skrifter om Danmarks og Sveriges ældste Historie. Dansk Middelalderforskning vil altid staa i Gæld til Dem. Ogsaa Deres øvrige Arbejder udmærker sig ved skarp Problemstilling og logisk Argumentation. At De indtager en ledende Plads i nordisk Historieforskning af i Dag, herom vidner det statelige Festskrift, De nys har modtaget. Det er Aarhus Universitet magtpaaliggende at give Udtryk for sin Værdsettelse af Deres videnskabelige Ingenium.

Med lykkelig Haand har De forenet Indsigt i nordisk Historie med en nordisk Indsats. Faste Bånd har De knyttet over Kattegat. Da Nordens Skæbneløse slog, var Deres Standpunkt klart fra første Færd: den Institution, De forestod, skulde være en Højborg i den aandelige Strid for Menneskeværd og et Fristed for dem, der blev forfulgt.

I Beundring for Deres videnskabelige Indsigt og i Taknemmelighed for Deres menneskelige Indsats har det humanistiske Fakultet besluttet at tildele Dem den filosofiske Doktorgrad. Paa Fakultetets Vegne promoverer jeg Professor Curt Hugo Johannes Weibull til Æresdoktor i Filosofi ved Aarhus Universitet.

Tilslidst henvendte Promotor sig til Professor *Francis Bull*, som ligesom de foregaaende Æresdoktorer staaende paahørte hans Tale:

Herr Professor Francis Bull!

Aarhus Universitet hylder i Dem en fornem Videnskabsmand og en stærk Personlighed. I Deres Ungdoms Studier over Holberg brød De nye Baner. Ved omfattende Lærdom og Evne til Kombination er det lykkedes Dem at skabe ny Klarhed over store Perioder af norsk Litteratur. Ufanatisk, undtagen overfor selve Sandhedsprincippet, har De et langt Liv igennem øvet den kritiske Litteraturforskers uselvlske Gerning.

I Ufredens Aar viste De, at De fremfor nogen havde tilegnet Dem Livsværdierne i den dansk-norske Kulturarv. De havde Sjælsstyrke nok til i Taler og Foredrag at give Deres Medfanger nyt Livsmod. Emnerne for disse Taler fandt De i den Litteratur, hvis Fortolkning er Deres høje Kald.

Det humanistiske Fakultet beundrer Deres Holdning og Handling i en Tid, da Umenneskeligheden forsøgte at slaa Rod (blandt os. Som Anerkendelse for Deres videnskabelige Fortjenester og i Beundring for Deres Kampmod, da det gjaldt, promoverer jeg paa det humanistiske Fakultets Vegne Professor Francis Bull til Æresdoktor i Filosofi ved Aarhus Universitet.

Efter at det humanistiske Fakultets Æresdoktorer alle var blevet promoveret, tog Rektor, som ikke havde forladt sin Plads paa Talerstolen, atter Ordet og anmodede det lægevidenskabelige Fakultets Promotor, Professor, Dr. med. *Esbern Lomholt* om at promovere sit Fakultets Æresdoktor, Professor, Dr. med. & jur. *Knud Faber*. Hans Henvendelse til denne lød saaledes:

Herr Professor Knud Faber!

Fra den tidligste Ungdom har De brugt Deres rige Evner i Lægevidenskabens Tjeneste. De har sat dybe Spor i Forskningen inden for Biologien og den kliniske Medicin. Som Mediciner er De kendt og æret i Norden og i hele Verden.

De har opdraget en Generation af interne Medicinere og Læger i det hele taget til at koncentrere Studierne omkring Sygesengen og lade alle Trøede samles der.

De har tjent det danske Folk med utrættelig Iver, hvor det gjaldt Sygdommes Bekæmpelse. Alle Grene af Landets Sundhedsvæsen bærer Præg af Deres Virke.

Da De sluttede Dem til Tanken om en Lægeskole i Aarhus, var De samtidig rede til at sætte alle Kræfter ind. De talte vor Sag for

Rigsdag og Ministre, for Københavns Universitet, og alle Vegne anbede De Døre for det kommende Universitet. Siden Oprettelsen har De med Deres store Erfaring og beundringsværdige Kraft forstøset at lede Udviklingen til Gavn for Aarhus Universitet.

Det lægevidenskabelige Fakultet har glædet sig til at kunne hylde Dem paa denne Dag. Paa Fakultetets Vegne promoverer jeg Dem til Æresdoktor i Medicin ved Aarhus Universitet.

Efter at Professor Knud Faber havde modtaget sit Æresdoktordiplom af Promotors Haand, anmodede Rektor det økonomiske og juridiske Fakultets Promotor, Professor, Dr. jur. Carl Rastling om at promovere sit Fakultets Æresdoktorer, den paa Grund af Sygdom fraværende Professor Bertil Ohlin, Stockholm, og Professor ved Københavns Universitet, Dr. polit. Frederik Zeuthen. Promotor udtalte følgende om Professor Bertil Ohlin:

Blandt svensk økonomisk Forsknings hæderkronede Navne staar Navnet Bertil Ohlin som et af de førende.

Med sin Handelens Teori brød han afgørende med den ældre Tids Synspunkter og førte Videnskaben et langt Stykke fremad, og dette Arbejde har han befæstet og videre udviklet i det store og internationale berømte Værk: Interregional and International Trade.

Gennem sit Arbejde i Folkeforbundets økonomiske Forskningsafdeling og sin Deltagelse i talrige internationale Studiekonferencer har han gjort en fremragende Indsats til Fremme af og Organisation af det internationale Forskningsarbejde.

Karakteristisk for Ohlins Forskning er hans Bestræbelser for at anvende det teoretiske Apparat paa det politiske Livs Problemer. Det er kun naturligt, at denne Interesse har ført ham ind i det politiske Liv, hvor han har gjort en betydelig Indsats for sit eget Land og for det politiske Liv i Nabolandene.

Ogsaa her i Landet har Ohlin øvet en Indsats. Som ganske ung Mand blev han Professor ved Københavns Universitet. De, som dengang kom i Berøring med ham, inspireredes ikke alene til at tænke, men ogsaa til at tænke i nye Baner. Han blev og er et værdifuldt Bindeled mellem dansk og svensk.

Dansk økonomisk Forskning staar saaledes i betydelig Gæld til Ohlin. I en særlig Gæld staar vi dog her ved Aarhus unge Universitet. Ohlin traadte i sin Tid ind i det Udvalg, hvis Arbejde resulterede i Oprettelsen af det økonomiske og juridiske Fakultet; hans Indsats her var afgørende, og uden hans Erfaringer vilde vi næppe have faaet saa god en Start. Hvis vi siden har udrettet eller i Fremtiden vil udrette noget af Værdi, har han en væsentlig Del af Æren herfor. Vi ønsker at hædre ham som Videnskabsmand, som Lærer,

som Bindeled mellem svensk og dansk og som en af Aarhus Universitets Venner.

Jeg promoverer herved Professor Bertil Ohlin til Aresdoktor i Økonomi ved Aarhus Universitet.

Derefter henvendte Promotor sig til Professor Frederik Zeuthen, som staaende paahørte hans Tale:

Herr Professor Zeuthen!

Naar Aarhus Universitets økonomiske og juridiske Fakultet har ønsket at hædre Dem ved denne Lejlighed, skyldes det først og fremmest den betydningsfulde Indsats, De gennem en Menneskealder har givet inden for Studiet af sociale og økonomiske Problemer.

Gennem Deres mangeårige Konsulentvirksomhed i Indenrigs- og Socialministeriet har De en betydelig Andel i den Udvikling af vor Sociallovgivning, som saa stort har bidraget til Udligning af de sociale Modsætninger og tjent som et Forbillede for andre Lande. Nylig har De beriget vor socialpolitiske Litteratur med en dybtgående Studie over Arbejdsmarkedets mangesidede Problemer.

Da De koncentrerede mange Aars Studier og Forskning i Deres betydningsfulde Arbejde, Den økonomiske Fordeling, gav De den økonomiske Videnskab her i Landet en frugtbringende Impuls. Det var Resultaterne af Dalidens Forskning i Europa og U. S. A., der herved præsenteredes for den danske Læseverden, vejledet af Deres velbegrundede og mædeholdne Kritik og uddybet ved Hjælp af Deres sociale Interesse, Deres Virkelighedssans og Deres skabende Fantasi. Disse Emner uddybede De senere ved Deres værdifulde Studier over Økonomisk Teori og Metode.

Som Professor blev De en af Banebryderne ved Studiet af det, som efterhaanden var blevet det centrale Problem i det økonomiske Liv, den monopolistiske Prisdannelse. Deres Værk: *Problems of Monopoly and Economic Warfare*, og senere Afhandlinger har spillet en stor Rolle i den internationale Diskussion og virket stærkt inspirerende paa andre Forskere.

Ogsaa som Lærer ved Københavns gamle Universitet ønsker vi at hædre Dem. De har været en Inspirationskilde for den studerende Ungdom, og adskillige af os, der virker her ved Aarhus Universitet, staar i Taknemmelighedsgæld til Dem som Kollega og som Lærer.

Men nævnes skal ogsaa den Beredvillighed, hvormed De har stillet Dem til Røddighed med Bistand til vort unge Universitet ved Embedsansættelser og paa anden Maade. Med Hjælp og gode Ønsker har De søgt at fremme det Arbejde, som ved det økonomiske Fakultets Oprettelse paabegyndtes her, idet Videnskabens Fremme og Trivsel for Dem steds var det ene afgørende.

Jeg promoverer herved Professor Frederik Zeuthen til Æresdoktor i Økonomi ved Aarhus Universitet.

Endelig anmodede Rektor det teologiske Fakultets Promotor, Professor, Dr. theol. *Regin Prenter* om at promovere Professor, Dr. theol. *J. Oskar Andersen* til Æresdoktor under det teologiske Fakultet. Promotor henvendte sig med disse Ord til Æresdoktoren:

Herr Professor Oskar Andersen!

Gennem en lang Række Aar har De som akademisk Lærer ved Københavns Universitet udfoldet en Virksomhed, som i høj Grad har været banebrydende i den videnskabelige Forskning og i den akademiske Undervisning.

Deres Forskning, som for første Gang overførte de strenge kildekritiske Principper, dengang herhjemme foredraget af Kristian Erslev, paa den danske Kirkehistories Stof, og som forbandt en uhørt Lærdom med fremragende Kombinationssevne, har sat sig Spor i en lang Række Arbejder, der er blevet staaende som Standardværker i Forskningen. For Udforskningen af Danmarks Reformationshistorie og af den efterreformatoriske Tids Teologi og Fromhedsliv er det Deres Forskning, som i lange Tider fremefter vil danne Grundlaget, ligesom det er Deres Fortjeneste gennem Deres Undersøgelser indenfor det 19. Aarhundredes danske Aands- og Personalthistorie at have vist Vejen til Løsningen af de mange endnu uløste Problemer i det 19. Aarhundredes danske Kirkehistorie.

I Deres Universitetsundervisning brugte De disse Forskningsprincipper ind paa Livet af Deres Elever paa en Maade, der virkede sjældent inspirerende og tillige forpligtende.

Men det er ikke alene denne Deres enestaaende Indsats i dansk teologisk Videnskab, vi i Dag hylder Dem for. Paa Aarhus Universitets Festdag ligger det os særligt paa Sinde at fremhæve det Arbejde, De gennem en mangeaarig Gerning paa den danske Rigsdag har udført til Gavn for dansk Kirke- og Kulturliv i det hele, men i Særdeleshed til Gavn for det Universitet og det Fakultet, der har ønsket paa denne Dag at hædre Dem med sin højeste Udmærkelse.

Som Udtryk for det teologiske Fakultets og Universitetets Taknemmelighed og Beundring for denne mangesidede Indsats skal jeg herved paa mit Fakultets Vegne promovere Professor Oskar Andersen til Æresdoktor i Teologi ved Aarhus Universitet.

Efter at samtlige Æresdoktorer var blevet promoveret af Fakultetspromotorerne, tog Rektor atter Ordet og udtalte:

Efter at Fakulteterne i Overensstemmelse med dansk akademisk Skik har foretaget den højtidelige Promotion af Æresdoktorerne, proklamerer jeg nu som Rektor paa Universitetets Vegne de sønledes promoverede som Doktorer honoris causa ved Aarhus Universitet.

Mine Herrer Doktorer!

Vort unge Universitet er klar over, at det ved at udnævne Dem til Æresdoktorer i langt højere Grad omgiver sig selv med Deres Navnes, Deres Lærdoms, Deres Berømmelses Glans end koster Glans over Dem. Vi er lykkelige over at indføre Deres Navne, som repræsenterer saa rig og saa forskellig, saa omfattende og saa indtrængende Forskning, i Listen over de fra vort Universitet udgaaede Doktorer. Deres Forskergerning, Deres Gerning i Videnskabens Tjeneste, anerkendt overalt, hvor Forskning drives, vil tjene os, som virker her ved Aarhus Universitet, som et lysende Eksempel til Efterfølgelse.

Forsamlingen havde under Rektors Tale rejst sig for at hylde Universitetets Æresdoktorer.

Efter at Rektor havde forladt Talerstolen og indtaget sin Plads blandt Universitetsbestyrelsens Medlemmer og Fakultetspromotorerne, udførte Orkestret og Sangkoret Universitetskantatens tredje Afdeling, kaldet *Lynet*. Den sluttede med Ordene:

*Tanken er Ild,
er venlig og vild,
er et blændende Syn,
men er ikke et brændende Maal.
Den kan nedslaa som Lyn
og kan opstaa som hærgende Baul.
Men den lyser os Vej, naar den blænder og brænder
som Fakkelt i Menneskehænder.*

*Tanken er Ild,
skal ej lede vild,
skal belyse vor Sti
i Forskerens varsomme Haand.
Da er Uro forbi,
Dæmoni, Djæveleri i vor Aand.
Og som Fakkelt i Menneskehænder vi bærer
den frem gennem farlige Sfarer.*

Derefter forlod Rektor med Æresdoktorerne, de fremmede Universitetsrepræsentanter og den akademiske Lærerforsamling Salen i langsom Procession.

*